

ОЦІНЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ: ЯКІСНІ ПОКАЗНИКИ

Пузіков Д. О.,
*кандидат педагогічних наук,
старший науковий співробітник
Інституту педагогіки НАПН України,
доцент кафедри соціальної роботи та педагогіки
Інституту соціальних технологій Університету «Україна», м. Київ*

Здійснення оцінювання інноваційного розвитку загальноосвітнього навчального закладу (далі — ЗНЗ) необхідно передбачає визначення та обґрунтування відповідних показників його розвитку та діяльності.

Особливу значущість мають критерії, на основі яких стає можливим виділення й обґрунтування індикаторів, створення методичного забезпечення оцінювання кількісних характеристик інноваційного розвитку ЗНЗ.

Педагогічним колективам сучасних ЗНЗ властиво запроваджувати, або навіть створювати різноманітні педагогічні інновації, здійснювати їхню апробацію й впровадження. Можна стверджувати, що без цього неможливий інноваційний розвиток сучасної школи. Тому першим якісним показником інноваційного розвитку ЗНЗ є інноваційна активність його педагогічного колективу, тобто педагогів закладу до запровадження існуючих (розроблених ученими або іншими педагогами), створення та впровадження власних педагогічних інновацій. Можна виділити такі ознаки активності педагогічного колективу закладу: запровадження педагогічних інновацій, передбачених розпорядженнями органів управління освітою; експериментальне впровадження педагогічних інновацій, розроблених науковими установами, вищими навчальними закладами, обласними інститутами післядипломної педагогічної освіти та ін.; стихійне створення педагогічних інновацій окремими вчителями та впровадження їх у власну діяльність; створення та експериментальну апробацію вчителями власних педагогічних інновацій на основі стратегічного задуму розвитку їхнього ЗНЗ (концепції та програми інноваційного розвитку, освітньої програми ЗНЗ); поширення власних інноваційних розробок в ЗНЗ та інших закладах освіти.

Другим якісним показником є наявність системи управління інноваційним розвитком ЗНЗ. Цей показник пов'язаний з попереднім (керівництво ЗНЗ є частиною його педагогічного колективу), але може розглядатися й окремо. Можна виділити такі ознаки, що свідчать про наявність управління інноваційним розвитком ЗНЗ: виконання розпоряджень органів управління освітою щодо запровадження педагогічних інновацій; організація співпраці з науковими установами, вищими навчальними закладами тощо щодо експериментального впровадження розроблених ними педагогічних інновацій; заохочення та сприяння окремим вчителям щодо створення та впровадження педагогічних інновацій; функціонування системи управління інноваційною діяльністю педагогічного колективу та інноваційним розвитком ЗНЗ на основі відповідних документів ЗНЗ (концепція, програма інноваційного розвитку, освітня програма та ін.); організація співпраці з керівниками ЗНЗ та інших закладів освіти для поширення власних інноваційних розробок.

Третій якісний показник — наявність системи методичної роботи ЗНЗ спрямованої на його інноваційний розвиток. Пов'язаний з обома вище зазначеними показниками, він (з огляду на значущість) вимагає окремого розгляду. Розвиток системи методичної роботи ЗНЗ передбачає: методичне забезпечення запровадження педагогічних інновацій, передбачених розпорядженнями органів управління освітою; методичне забезпечення і супровід експериментального впровадження педагогічних інновацій, розроблених науковими установами, вищими навчальними закладами та ін.; методичне забезпечення і супровід створення та впровадження педагогічних інновацій окремими вчителями; методичну роботу зі створення та експериментальної апробації власних педагогічних інновацій ЗНЗ на основі концепції та програми його інноваційного розвитку; методичну роботу з поширення власних інноваційних розробок в інших ЗНЗ.

На основі зазначених вище критеріїв (і виділених ознак) можна побудувати відповідні шкали. Це дасть змогу розробити інструментарій для визначення рівня інноваційного розвитку конкретних загальноосвітніх навчальних закладів.